

ඔසු වවමු ඉසුරු ලබමු

12.එළ බටු

උද්භිද නාමය -Solanum melonena Linn

ශාක කුලය - SOLANACEAE

පොදු සිංහල නම - එළබටු/ තලන බටු

සංස්කෘත නාමය - වෘහතී/ බෘහතී

ද්‍රවිඩ නාමය - කත්තිරික්කා

ඉංග්‍රීසි නාමය- Egg plant

රෝපණ ද්‍රව්‍ය - බීජ

ඖෂධ සඳහා ගැනෙන ව්‍යවහාර අංග-
සම්පූර්ණ පැළෑටියම (පංචාංගයම)

හැදින්වීම

එළබටු වියළි කලාපීය හේන් වගාවන් ආශ්‍රිතව ආහාරමය අගය මෙන්ම ඖෂධීය වටිනාකමක් සහිත පැළෑටියක් ලෙස අතීතයේ සුලභව තිබුණු මෙම ශාක විශේෂය දැනට දුර්ලභ ශාකයක් ලෙස සැලකේ. ආයුර්වේදය සඳහන් එළබටු සුදු පැහැති වටකුරුඑළ දරන බව ප්‍රකාශ වුවද දැනට පොදු භාවිතයේ ඇත්තේ කොළ පැහැ ඉරි සහිත තලන බටු ප්‍රභේදයයි. කොළ පැහැති ඉරි සහිත තලන බටු ප්‍රභේදය එළබටු නමින් භාවිතා වීම නිසා නියම එළබටු ප්‍රභේදය මතකයෙන් මෙන්ම ස්වභාවික වගාවෙන්ද ඉවත් වන ලකුණු පෙනේ.ඖෂධීය වටිනාකම නිසා වර්තමානයේ එළබටු ගෙඩි සඳහා වෙළඳපොළේ ඉල්ලුම හා මිල දිනෙන් දින ඉහළ යයි. ඖෂධ සඳහා මෙම මුල් විශාල ප්‍රමාණයක් අවශ්‍ය වේ. එබැවින් එළබටු වගාවක් ලෙස විශාල පරිමානයෙන් වගා කිරීමෙන් හොඳ ආදායමක් ලබාගත හැකි නමුත් සාර්ථක විශාල ආර්ථික වගාවක් මෙතෙක් සිදුකර නොමැත.

උද්භිද විද්‍යාත්මක විස්තරය -

සෘජු පඳුරකි. උස සෙ.මී. 40-60 පාදිය කොටස කාශ්ටියයි. බෙහෙවින් අතු බෙදී හා විහිදී ඇති ඇත කෙටි තුන්ඩ වලින් වැසී ඇත ලපටි කොටස් සඵවමය සඵවමයි පත් රණ්ඩාකාරය තරංගිම කන්ඩි කාමය වේ! දිග සෙන්ටිමීටර් පහක් දහඅටක් පළල සෙන්ටිමීටර් තුනක් 15ක් වේ පත්‍ර තල දෙකේම තාරකාකාර භුවකි. මැදට නා රටේ මත කටු පිහිටයි. පත්‍ර පාදය අසමානයි. පුෂ්ප තනිව හෝ කක්ෂීය බහු අක්ෂය මත පුෂ්ප කිහිපයක් ලෙස හට ගනිනිල්දම් පැහැති පුෂ්පත් එලය සුදු සිට කහ පාට විය හැකිය විශ්කම්භය සෙන්ටිමීටර් දෙකයි දශම පහක් පමණ වෙයි.

කෘෂි විද්‍යාත්මක විස්තරය

බීජ වලින් බෝ කර ගැනීම සාම්ප්‍රදායික ක්‍රමයයි. නිවැරදිව හඳුනාගත් නිරෝගි මව් ශාකවල ගසේ දීම පැයී ඉඳුණු කහ පැහැති ගෙඩි වලින් බීජ ලබා ගැනීම කළ යුතුය. එම ගෙඩි කපා බීජ වටා ඇති ඇලෙන සුළු ගතිය ඉවත් වනතුරු හොඳින් සෝදා වැලි තවානක පැල කර ගත යුතුය. දිගු කාලයක් වියළුණු බීජ ලැබුණහොත් සෝදා පැය අටක් පමණ වතුරේ පෙගෙන්ටට තබා තවත් කළ යුතුය.

දින 27ක් නික්ම වූ සෙන්ටිමීටර් දහයක් පමණ උස ඇති බීජ පැළ සෙ.මී. 30 x 30 x 30 ප්‍රමාණය වලවල් තුළ වියළි ගොම හෝ කොම්පෝස්ට් මිශ්‍ර පසේ සිටුවන්න. පැළ අතර පරතරය සෙ.මී. 90 x 60 වඩා යෝග්‍යයි. වලවල් විශාල විය යුත්තේ ඖෂධ සඳහා මුල් ගන්නා බැවින් මුල් පහසුවෙන් වර්ධනය වීම සඳහාය. මාස 21/2කට පසු මල් පිපෙන විට මුල් වටා පස් බුරුල් කර වියළි ගොම හෝ කොම්පෝස්ට් යොදන්න.

අස්වනු නෙලීම හා ගබඩා කිරීම

සිටුවා මාස 31/2කට පමණ පසු ගෙඩි අස්වැන්න ගත හැකිය. මාස 12-15 අතර කාලයක් හොඳින් නඩත්තු කළ ගස්වල මුල් අස්වැන්නට ලබා ගත හැකිය. මුල්ලුවකින් පඳුර මුල බුරුල් කර ගලවා හොඳින් පස් ඉවත් කර මුලේ සිට සෙ.මී.20ක් ඉහළින් කඳ කපා පහළ කොටස මිටි බැඳ පවතේ වියලා ගබඩා කළ යුතුය.

වර්තමාන භාවිතය හා වෙළඳපළ තත්ත්වය

ආයුර්වේද ඖෂධ නිෂ්පාදනය සඳහා අති බහුල භාවිතයකින් යුතු ඖෂධීය අමුද්‍රව්‍යයක් වන එළබටු 2021 වර්ෂයේ දත්ත අනුව කි. ග්‍රෑ. ආනයනය කර ඇත.

වර්තමාන වෙළඳපළ මිළ අනුව වියළි එළබටු කි. ග්‍රෑ. එකක් රු 750.00 පමණ වෙයි.

සැකසුම

වෛද්‍ය ලක්ශාන්ත ගුණසිංහ

ආයුර්වේද ප්‍රජා සෞඛ්‍ය වෛද්‍ය නිළධාරී- ගගවට කෝරළය